

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-178/08-10

Název školy/školského zařízení: **Základní škola Pomezí, okres Svitavy**

Adresa: Pomezí 349, 569 71 Pomezí
Identifikátor: 600 100 600
IČ: 70 942 510
Místo inspekce: Pomezí 349 a Pomezí 90, 569 71 Pomezí
Termín inspekce: 23. – 25., 28. a 29. duben 2008

Předmět inspekční činnosti:

- hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, výchovy ke zdraví, přírodovědného a společenskovedního vzdělávání.
- hodnocení souladu školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem (dále jen RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola Pomezí, okres Svitavy (dále jen škola) vykonává činnost základní školy (dále jen ZŠ) a školní družiny (dále jen ŠD). V letošním školním roce jsou v ZŠ vyučováni 174 žáci v 9 třídách, jsou mezi nimi dojíždějící ze 4 okolních obcí. Škola pro svoji činnost využívá 2 budovy od sebe vzdálené přes 2 km. V jedné je umístěno 5 tříd I. stupně, školní družina a školní jídelna, která není součástí školy. Ve druhé budově je ředitelství školy a 4 třídy II. stupně. Žáci II. stupně se stravují v blízké mateřské škole, kam docházejí po značně frekventované silnici (bez chodníku). Nejvyšší povolený počet (kapacita) 200 žáků nebyla v době inspekční činnosti překročena. ŠD s kapacitou 60 žáků není plně obsazena. V 1. a 6. ročníku jsou žáci vyučováni podle ŠVP, v ostatních ročnících probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav a dodatků.

Tvorba internetových stránek je v současné době v jednání.

II. Ekonomické údaje

Finanční prostředky poskytnuté škole ze státního rozpočtu byly čerpány v souladu s jejich určením. Škola dále získala dotaci na projekt „Hodina“ a „SIPVZ“. Finanční prostředky byly vyčerpány hlavně na další vzdělávání pedagogických pracovníků a programové vybavení školy. Od Úřadu práce získává škola prostředky na částečné krytí mzdy asistenta pedagoga. Rozdíl je hrazen z finančních prostředků obce.

V roce 2005 škola získala účelovou dotaci na projekt Tereza - akce „Internet spojuje generace“. Finanční prostředky byly vyčerpány na náklady spojené s provozem internetu. Dotace na provoz z obce je vzhledem k skutečným potřebám školy (nutné opravy, malby, renovace WC, provoz a vybavování dvou budov) nedostačující a plně nekryje potřeby rozvoje školy.

III. Hodnocení školy

Hodnocení podmínek vzdělávání poskytovaného ZŠ

a) Vedení školy

Strategie školy, plánování a organizování její činnosti směřují k rozvoji osobnosti žáka a vytvářejí předpoklady pro naplňování cílů základního vzdělávání. Škola má stanoveny vzdělávací priority v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání Pardubického kraje a s podmínkami školy. Koncepční záměry školy jsou promyšlené, jejich vyhodnocení je součástí vlastního hodnocení školy.

Ze sledovaných oblastí je ve strategických dokumentech školy začleněna oblast společenských věd (mravní a estetická výchova, výchova k občanství a občanské kompetence). Oblast čtenářské gramotnosti je v koncepčních záměrech školy zastoupena zejména zdůrazněním rozvoje komunikativních dovedností žáků. Celkově se zaměřuje výrazně na environmentální a ekologickou výchovu. Škola je zapojena do řady projektů (Ekoškola, Globe, Tereza).

Plán práce pro školní rok 2007/2008 zahrnuje všechny důležité oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy, navazuje na vlastní hodnocení školy a výroční zprávu. Jeho součástí jsou i zásady pro účast na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP), systém práce metodických orgánů ve škole, včetně vymezení zodpovědnosti. Plánování je v souladu s reálnými podmínkami školy.

Ředitel školy je pro výkon funkce plně kvalifikován, svou zodpovědnost při řízení školy naplňuje v souladu s příslušnými právními předpisy. Pravomoci jsou stanoveny organizačním řádem a umožňují vzdělávací i výchovnou činnost školy. Malý kolektiv a příznivé klima školy přispívají ke vzájemné spolupráci všech pracovníků.

Vedení školy má vytvořen funkční vnitřní i vnější informační systém. Kromě čtvrtletních pedagogických rad a nepravidelných provozních porad funguje neformální každodenní přenos informací a řešení většiny problémů ve sborově, propojené s ředitelkou.

Vlastní hodnocení školy je zpracováno systematicky a podrobně, zahrnuje všechny důležité oblasti. Spolu s účinnou vnitřní kontrolou jsou významnými nástroji pro další zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Kontrolní činností se vedení školy zabývá promyšleně.

Zákonní zástupci žáků jsou informováni při třídních schůzkách či využívají konzultační dny ve škole. Při škole funguje „Sdružení rodičů a přátel školy“ a „Rodičovský parlament“. S názory rodičů i žáků se škola seznámila prostřednictvím písemné ankety.

Škola spolupracuje s místními složkami (hasiči, sokol) a oběma místními mateřskými školami. Rozvíjí kontakty s dalšími školami v ČR, na Slovensku a v Rakousku. Děni ve škole je prezentováno v místním a regionálním tisku, žáci vydávají školní časopis. Dvanáctičlenná školská rada plní úkoly dané jí zákonem, s vedením školy spolupracuje, na koncepčním směřování školy se zatím nepodílela. Škola umožňuje školské radě přístup k informacím o škole i její dokumentaci. Vzájemná komunikace a zavedený informační systém mezi školou, rodičovskou veřejností, školskou radou a dalšími partnery směřují ke zkvalitnění poskytovaného vzdělávání.

b) Předpoklady ZŠ pro naplnění ŠVP/obsahu vzdělávání

Z hlediska odborné kvalifikace vyučujících jsou personální podmínky školy na velmi dobré úrovni, složení pedagogického sboru umožňuje plnit cíle realizovaných vzdělávacích programů. Všech 12 pedagogických pracovníků školy splňuje podmínky odborné kvalifikace dané platnou legislativou. Vedení školy cíleně podporuje profesní růst pedagogických pracovníků. V posledních dvou letech se kromě své odbornosti vzdělávali převážně k práci s výpočetní technikou a k tvorbě ŠVP, navštívili i vzdělávání ke sledovaným oblastem. DVPP probíhá podle aktuální nabídky vzdělávacích institucí a plánu DVPP, který v tomto roce preferuje vzdělávání v oblastech cizích jazyků a environmentální výchovy. Ředitel školy je lektorem na akcích Přátel angažovaného učení (PAU).

Prostorové a materiální podmínky obou budov mají celkově standardní úroveň, vzhledem k jejich stáří prošly již rekonstrukcí. Učebny I. stupně jsou světlé, prostorné, vybavené zánovními lavicemi a židlemi, ostatní nábytek je značně zastaralý. Prostory tříd a chodeb jsou vyzdobené množstvím výtvarných prací žáků. Školní kabinet obsahuje průběžně inovované pomůcky. Vybavení učebnicemi a učebními texty zohledňuje současné trendy ve vzdělávání. Kromě kmenových učeben funguje na II. stupni odborná učebna společná pro výuku fyziky a chemie, vybavená speciálním nábytkem, rozvody elektřiny a plynu, nově i počítačem a dataprojektorem. Vybavení kabinetů je převážně zastaralé, přestože bylo v nedávné době doplněno pomůckami při rušení blízké školy v Rohozné. Obnova učebních pomůcek kromě zeměpisných je minimální. Od letošního školního roku je v provozu velká multifunkční počítačová učebna s interaktivní tabulí v adaptovaném podkroví. Žákovský nábytek ve většině učeben je již obnoven.

Materiální podmínky k podpoře a rozvoji čtenářských dovedností jsou na standardní úrovni. K dispozici jsou využívané knihovny (žákovská a učitelská), žáci mají možnost půjčovat si knihy i domů. Funguje spolupráce s místní knihovnou, žáci navštěvují také Městskou knihovnu v Poličce. Rovněž oblast společenskovedního vzdělávání je po materiální stránce zajištěna standardně.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá místní obecní sál a hlavně hřiště u obou budov. Pro výuku žáků slouží školní pozemek. V rámci projektu Globe žáci denně zapisují měření výsledků školní meteorologické stanice.

Ve škole je patrné bezpečné prostředí pro žáky s projevem vysokého stupně důvěry ze strany pedagogů. Body o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků jsou zakotveny ve školním řádu. S tímto řádem a řády učeben jsou žáci prokazatelně seznamováni. Rodiče jsou informováni o obsahu školního řádu na zahajovací schůzce. Počet školních úrazů počet v posledních třech letech je ustálený. Škola vypracovala několik dokumentů, které se problematikou prevence a jejím vyhodnocováním se zabývají. Tato témata jsou začleněna do několika celoškolních projektů, vyučující je průběžně zařazují do vyučovacích hodin. Délka přestávek vyhovuje předpisům. Tělesná výchova je v rozvrhu zařazována v dvouhodinovém bloku, protože hřiště ani tělocvična nejsou

součástí školy a je zapotřebí čas na přemístování. Žáci využívají k relaxaci prostory okolí školy. Vnitřní prostředí školy je celkově podnětné, sociální vztahy se jeví jako funkční, příznivé. Ve škole je patrné příjemné pracovní klima, které se pozitivně odráží na práci žáků i většiny pedagogů. Zvláště ředitel vytváří z pozice vedení školy přátelskou atmosféru školy.

Zájmová činnost pro žáky je poměrně obsáhlá. Podporuje zaměření školy na environmentální a ekologickou výchovu a rozšiřuje možnosti výuky cizích jazyků. Další aktivity školy se často dotýkají přírodovědné oblasti - ochrany přírody a jejích zdrojů (s prezentací všech tříd na Konferenci s vyhodnocením projektu Všeho s mírou – letos již 10. ročník), ale i oblasti společenskovední (vystoupení žáků při kulturních akcích v obci, tematicky zaměřené výstavy pro veřejnost, dobročinné sbírky a řada dalších). Značná pozornost je věnována i dopravní výchově, žáci jsou úspěšní i v soutěžích s touto tematikou.

ZŠ dodržuje zákonná ustanovení při přijímání žáků ke vzdělávání. V případě přijetí dětí k základnímu vzdělávání i odložení povinné školní docházky vydal ředitel školy příslušná rozhodnutí. Při přestupu žáků uplatňují učitelé individuální přístup.

ZŠ má zpracovaná pravidla pro hodnocení žáků, která jsou ve výuce vesměs uplatňována. Zvláště na I. stupni ZŠ je zdůrazňována pozitivní motivace, žáci jsou povzbuzováni a chváleni za dílčí pozitivní výsledky a pokrok ve vzdělávání. Při hospitační činnosti bylo v některých hodinách zaznamenáno sebehodnocení žáků přímo v průběhu vyučovacích hodin.

ZŠ eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vyučující s nimi pracují podle doporučení odborníků, cílené hodiny nápravy však neprobíhají. Žáky mimořádně nadané škola nemá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného ZŠ

Ve sledovaných hodinách na I. stupni ZŠ převažovala příznivá atmosféra výuky s častými motivačními prvky. Důraz byl kladen nejen na znalosti, ale také na utváření kompetencí u žáků, a to nejen 1. ročníku, kde je uplatňován ŠVP. Učitelky volily pestré metody a formy práce, účelně je střídaly a průběžně podněcovaly zájem žáků o učivo (práce ve skupinách, soutěže, zajímavosti k učivu). Nové poznatky navazovaly na předcházející hodiny a často se opíraly o znalosti žáků z praxe. Vyučující vhodně využívaly materiální podporu výuky. Rovněž sledované hodiny předmětů společenskovedního zaměření byly na velmi dobré úrovni, žáci měli dostatek prostoru pro vlastní názor i jeho prezentaci.

Výuka v hospitovaných hodinách přírodovědně zaměřených předmětů byla odborně správná a ve většině sledovaných hodin reflektovala současné trendy ve vzdělávání. Učitelé prezentovali učivo většinou formou frontálního rozhovoru s hojným zapojováním žáků otázkami. V části hodin byla vhodně výuka podpořena audiovizuální technikou (výukové animace, zápisy na interaktivní tabuli). Některé sledované hodiny měly zařazeny pasáže, které vedly ke kritickému pohledu na probírané přírodní jevy a k rozvoji logického myšlení. Učitelé ve většině hodin rozvíjeli praktické zvládnutí potřebných dovedností a vytvoření předpokladů pro další systematické získávání a zpracovávání vědeckých poznatků frontálními pokusy i laboratorními pracemi. Žáci byli vedeni k práci s textem (např. formou referátů a seminárních prací). Učitelé přírodovědných předmětů navzájem spolupracují. Výchovu ke zdravému životnímu stylu i vzdělávání v přírodovědné oblasti podporuje množství školních projektů. Ve

sledovaných hodinách měli žáci dostatek prostoru pro vlastní názor i jeho prezentaci. Sledované hodiny byly na velmi dobré úrovni.

Vedení školy průběžně sleduje a vyhodnocuje míru úspěšnosti žáků při vzdělávání. Jejich výsledky se pedagogický sbor pravidelně zabývá na pedagogických radách, žáci se každoročně zúčastňují celostátních testů vědomostí a dovedností. Uplatňovaná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a umožňují posouzení míry dosažení očekávaných výstupů. Klasifikace a hodnocení žáků ve výuce přispívaly k příznivému rozvoji jejich osobnosti. K hodnocení žáků škola využívá celostátních testů. Pravidla pro hodnocení žáků jsou stanovena jak v Klasifikačním řádu, tak i v příslušné kapitole v ŠVP. Žákům prospěchově slabším je věnována pomoc, cesta k nápravě je zpravidla hledána společně se zákonnými zástupci žáků.

IV. Hodnocení souladu ŠVP s právními předpisy a RVP

ŠVP je zpracován podle požadavků školského zákona, umožňuje inovaci obsahu vzdělávání. Vychází z reálných podmínek školy, zohledňuje její možnosti a specifika. Na jeho tvorbě se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci, je dostupný v ředitelně školy. ŠVP zohledňuje zásady i formální obsah rámcového vzdělávacího programu. Je pečlivě, přehledně a podrobně rozpracován. Je dobrou základnou pro naplňování cílů kurikulární reformy.

Oblast čtenářské gramotnosti a rozvoje čtenářských dovedností je začleněna zejména v průřezových tématech. Společenské vědy jsou začleněny do ŠVP jako samostatné předměty (prvouka, vlastivěda, výchova k občanství) a jsou i obsahem průřezových témat – zejména celá oblast osobnostně sociální výchovy.

Přírodovědná výuka je rozčleněna do klasických předmětů, bez dalších volitelných bloků. Zdravý životní styl je v ŠVP zařazen v přírodovědě a v rámci třetí hodiny přírodopisu v 9. ročníku.

Závěrečné hodnocení:

Materiální podmínky ZŠ pro vzdělávání se od minulé inspekční činnosti zlepšily jen částečně. Nedostatek finančních prostředků je patrný zvláště ve vybavení učeben, obnově pomůcek na II. stupni a nízké úrovni sociálního zařízení .

ZŠ si vybrala profilaci zaměřenou na environmentální a ekologickou výchovu a rozšiřuje možnosti výuky cizích jazyků. Rozvoj těchto priorit byl při inspekční činnosti zřejmý. Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání, spolupracuje s místními partnery, prezentuje se na veřejnosti.

Plánování a řízení školy vychází dlouhodobě z vyhodnocování dosažených výsledků a přihlíží i k názorům partnerů. Složení pedagogického sboru umožňuje naplňování ŠVP v ZŠ.

Zpracovaný ŠVP má dobrou úroveň, po formální stránce je s RVP v souladu. Vyučující v hodinách zvláště na 1. stupni využívají metody a formy práce, které přispívají k efektivitě vyučovacího procesu a zaměřují se nejen na získávání a upevňování znalostí a dovedností žáků, ale také na utváření žákovských kompetencí.

Rozvoj žáků v převážné části sledovaných oblastí je podporován.

Celkově je škola hodnocena jako průměrná, zjištěná rizika jsou ojedinělá a lze je překonat.

Hodnoticí stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny.	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat.	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina* příspěvkové organizace ze dne 22. října 2001, vydala Obec Pomezí, změna zřizovací listiny ze dne 1. září 1995
2. *Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení* čj. 29 578/01-21 ze dne 4. ledna 2002, vydalo MŠMT s účinností od 1. ledna 2002, změna právní formy)
3. *Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení* čj. 11 442/2007-21 ze dne 4. května 2007, vydalo MŠMT s účinností od 1. září 2007, zápis oboru vzdělání
4. *Jmenování do funkce ředitele Základní školy Pomezí, okres Svitavy* ze dne 31. prosince 2001, vydal Krajský úřad Pardubického kraje s účinností od 1. ledna 2002
5. *Vlastní hodnocení ZŠ Pomezí* za období školního roku 2006/2007 ze dne 1. srpna 2007
6. *Plán práce školy na rok 2007/2008 projednaný pedagogickou radou dne 29. srpna 2008*
7. *Plán hospitací a kontrol ve školním roce 2007/2008* ze dne 1. září 2007
8. *Organizační řád školy* čj. 2/2005 ze dne 2006, projednaný pedagogickou radou 22. ledna 2005
9. *Organizační schéma školy- doklad bez bližšího určení*
10. *Organizační řád školy, část školní výlety* čj. 1/2007 s platností ode dne 7. února 2007
11. *Školní řád schválený pedagogickou radou 26. ledna 2005, školskou radou 4. října 2005*
12. *Klasifikačního řád (vnitřní metodický pokyn) s platností od 1. ledna 2005*
13. *Provozní řád školní družiny* ze dne 1. září 2007
14. *Výkaz o ředitelství škol R 13-01* podle stavu k 30. září 2007
15. *Výkazy o základní škole S 3-01* podle stavu k 30. září 2007 (ZŠ)
16. *Výkaz o školní družině-školním klubu Z 2-01* podle stavu k 31. říjnu 2007
17. *Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01* za školní rok 2006/2007
18. *Školní matrika (třídní výkazy a katalogové listy žáků ZŠ) - školní rok 2007/2008*
19. *Třídní knihy tříd ZŠ I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX.* ve školním roce 2006/2007
20. *Školní vzdělávací program základní školy v Pomezí, s platností od 1. září 2007*
21. *Výroční zprávy o činnosti školy* za školní roky 2004/2005, 2005/2006 a 2006/2007
22. *Aktuální rozvrhy hodin všech tříd ZŠ* pro školní rok 2007/2008
23. *Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny - školní rok 2007/2008*
24. *Zápisy z pedagogických rad* za školní roky 2005/2006 až 2007/2008

25. *Zápisy z jednání školské rady*, od založení dne 8. června 2005, předloženy 7 zápisů
26. *Kniha úrazů - záznamy za školní roky 2005/2006, 2006/2007 – I. stupeň*
27. *Kniha úrazů - záznamy za školní roky 2005/2006, 2006/2007 – II. stupeň*
28. *Záznamy o úrazech žáků*, 8 úrazů za školní rok 2007/2008 k datu inspekční činnosti
29. *Minimální preventivní program ZŠ Pomezí pro školní rok 2007/2008*
30. *Zásady pro účast na akcích dalšího vzdělávání zaměstnanců, součást Plánu práce školy na rok 2007/2008*
31. *Rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení (rozhodnutí ředitelky o přijetí žáků k základnímu vzdělávání, rozhodnutí o odkladu školní docházky, 10 přijetí - školní rok 2007/2008*
32. *Výstupní hodnocení, školní rok 2006/2007 (přílohy k pololetnímu vysvědčení, 32 hodnocení)*
33. *Inspekční zpráva čj. 104 180/00-2607 ze dne 12. května 2000*
34. *Inspekční zpráva čj. J4-1019/05-5146 ze dne 5. dubna 2005*
35. *Výkaz zisku a ztráty za roky 2005, 2006, 2007*
36. *Rozvaha (bilance) za roky 2005, 2006, 2007*
37. *Rozpis dotací 2005, 2006, 2007*
38. *Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům 2005, 2006, 2007*
39. *Údaje o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2006*
40. *Dozory ve školním roce 2007/2008*
41. *Diplom ZŠ Pomezí za pravidelná měření a odesílání dat v roce 2006, vydalo Sdružení Tereza*
42. *Certifikát Globe škola za účast v mezinárodním programu Globe ve školním roce 2007/2008, vydalo Sdružení Tereza*
43. *Souhrnná zpráva pro školu „Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 9. tříd ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií 2007“*
44. *Souhrnná zpráva pro školu „Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. ročníků ZŠ 2007“*
45. *Základáček obecný, březen 2008, školní časopis*
46. *Dotazník pro žáka VI. třídy ZŠ Pomezí, 15 dotazníků*

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Marta Hunalová	M. Hunalová, v.r.
Mgr. Pavel Skokan	P. Skokan, v.r.
Mgr. Jaroslav Loučka	J. Loučka, v.r.
Růžena Zářecká	R. Zářecká, v.r.

V Ústí nad Orlicí dne 12. května 2008

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pomezí dne 23. května 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Bronislav Králíček	B. Králíček, v.r.